

# La finestra oberta

MARIAN  
SANCHIZ



## IA: i ara què?

**H**e trigat molt de temps per escriure aquesta finestra. Tenia una idea vaga, superficial del que representa la intel·ligència artificial i he esperat a fer-ne ús (mínim, per cert) i valorar totes les lectures des de moltes perspectives perquè allò que no es coneix reclama prudència i serenor per parlar-ne.

M'ha cridat l'atenció, i m'ha fet enfocar la mirada, que aquells que tenen més responsabilitat en el desenvolupament de la intel·ligència artificial siguin els mateixos que ens estiguin alertant sobre el seu ús.

Parlo de la compareixença al Senat dels Estats Units d'Amèrica del director d'OpenAI (creadora del ChatGPT), amb la posterior gira europea, on reclamava major regulació de la intel·ligència artificial.

Francament, no sé què pensar d'aquelles manifestacions, perquè al final, que el mateix creador ens adverteixi sobre la seva creació no deixa de ser una contradicció i un gran motiu de desconfiança.

La història n'està plena de pors, des de la revolució industrial, l'invent del telèfon, l'electricitat, Internet, les primeres vacunes... on ens presentaven l'apocalipsi i la fi del gènere humà.

Amb la bomba nuclear va passar el mateix. Des que tinc ús de raó, i ja fa uns quants anys, durant la guerra freda, la por que es destil·lava en les converses de carrer era contínua: «... que si uns pitjaran el botó i que si els altres també...». De moment ni els uns ni els altres n'ha pitjat cap de bo-



tó, ja fa unes quantes dècades.

Em demano, doncs, a qui van dirigides les advertències sobre els riscos que han fet aquells que han creat la IA. No sabem si han descarregat la responsabilitat en els usuaris, en els polítics... la qüestió és que si passa alguna cosa, ells es rentaran les mans, perquè la responsabilitat caurà com una llosa sobre aquells que no han sabut protegir els usuaris.

Però no podem deixar de prendre'ns seriosament els avisos, encara que guardin un interès fosc, com ja s'ha insinuat.

Hem de reconèixer que la tècnica i la tecnologia han proporcionat grans avenços com també han acompanyat crisis i conflictes. La tecnologia pot produir mal, molt mal, a aquells que no la saben utilitzar o aplicar per beneficiar-se dels seus avantatges. Amés, no cal afirmar que la intel·ligència artificial pot superar-nos i subordinar-nos en molts casos. Malgrat tot, la història de la humanitat ens ha demostrat que no és aquesta intel·ligència la que ens ha subordinat, sinó la nostra, la humana.

Com humans no necessitem cap màquina per fer-nos mal. Ja ens fem mal solets.

Hem de saber exactament què ens hi guaguem, i regular el que s'ha de regular, però poca cosa podem fer si no sabem què hem de regular.

És evident que la tecnologia té dimensió social, mediambiental, antropològica, ètica i també política. I estic convençuda que aquests camps són els que s'han d'analitzar. Perquè si ens entretinguéssim més a reflexionar sobre el món, també seríem capaços de preveure esdeveniments amb objectivitat, i preocupar-nos pels problemes del present, en comptes de deixar-nos distreure per la fi de la humanitat i la fi del món.

Aquesta distracció la deixem pels populistes, que només desitgen –perquè els interessa– que vivim en l'ambient de la por, de la ruptura i de la destrucció com a únic instrument per mantenir-nos quiets (igual que aquella bomba atòmica que des que tenia 14 anys havia d'esclatar). ≡

**Membre de la CPN de Progressistes-SDP**